

Briuselis, 2018 m. liepos 23 d.
(OR. en)

11392/18

Tarpinstitucinė byla:
2018/0291(NLE)

ACP 64
WTO 200
COASI 206
RELEX 672

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. liepos 23 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2018) 546 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl Samoa prisijungimo prie Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2018) 546 final.

Pridedama: COM(2018) 546 final

Briuselis, 2018 07 23
COM(2018) 546 final

2018/0291 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Samoa prisijungimo prie Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių
laikinojo partnerystės susitarimo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Pridedamas Tarybos sprendimo pasiūlymas yra teisinė priemonė, kuria Europos Sąjungos (ES) vardu patvirtinamas Samoa prisijungimas prie Europos Sąjungos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį.

2002 m. birželio 12 d. Taryba įgalioto Komisiją pradėti derybas su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybėmis dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) sudarymo.

2009 m. liepos 30 d. ES pasirašė Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių EPS. EPS laikinai taiko Papua Naujoji Gvinėja ir Fidžis atitinkamai nuo 2009 m. gruodžio 20 d. ir nuo 2014 m. liepos 28 d.

EPS 80 straipsnyje numatyta galimybė kitoms Ramiojo vandenyno šalims prisijungti prie Susitarimo. Todėl 2018 m. vasario 5 d. Samoa pateikė Tarybai prašymą prisijungti prie EPS kartu su pasiūlymu dėl patekimo į rinką. Komisija įvertino pasiūlymą ir nusprendė, kad jis yra priimtinas. Todėl 2018 m. balandžio 23 d. ji Sąjungos vardu baigė derybas.

Komisija žodžiu ir raštu teikė ES valstybėms narėms informaciją apie Samoa prisijungimo procesą per Tarybos AKR darbo grupę. Europos Parlamentui taip pat buvo teikiama informacija per jo Tarptautinės prekybos komitetą (INTA). Po derybų su Samoa parengtas visas pasiūlymo dėl patekimo į rinką tekstas 2018 m. balandžio 26 d. buvo išplatintas abiem institucijoms.

EPS Šalys (ES, Papua Naujoji Gvinėja ir Fidžis) dar turi susitarti dėl būtinų Susitarimo techninių pakeitimų, kad būtų atsižvelgta į Samoa prisijungimą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo pasiūlymu įgyvendinamas Partnerystės susitarimas tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių (toliau – AKR ir ES partnerystės susitarimas, arba Kotonu susitarimas)¹.

Samoa prisijungimu prie ES, Fidžio ir Papua Naujosios Gvinėjos EPS², kuris yra asimetris ir su PPO suderinamas prekybos susitarimas, sustiprinama ES prekybos ryšių su šalimis partnerėmis teisinė sistema ir lengvinama abipusė prekyba. Be to, Samoa tampa bendrų EPS nustatytą taisyklių ir institucijų režimo dalimi.

Nuo 2014 m. Samoa nebepriskiriama mažiausiai išsivysčiusių šalių (MIŠ) kategorijai. Dėl to po pereinamojo laikotarpio, kuris baigiasi 2018 m. gruodžio 31 d., ji praras ES pagal principą „Viskas, išskyrus ginklus“ (VIG) taikomas lengvatas. Nuo tada Samoa eksportui į ES bus taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema (BLS), tačiau šios lengvatos nėra tokios

¹ OL L 287, 2010 11 4, p. 3. Susitarimas su pakeitimais, padarytais 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pasirašytu susitarimu (OL L 209, 2005 8 11, p. 27) ir 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu pasirašytu susitarimu (OL L 287, 2010 11 4, p. 3).

² 2009 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimas dėl Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo pasirašymo ir laikino taikymo (OL L 272, 2009 10 16, p. 1).

palankios kaip įgyjamos pagal VIG. Kad į ES rinką patenkančioms prekėms ir toliau nebūtų taikomi jokie muitai ir kvotos, Samoa turėtų nuo 2019 m. sausio 1 d. prisijungti prie galiojančio ES, Fidžio ir Papua Naujosios Gvinėjos EPS. Todėl numatoma, kad ES ir Samoa turi laikinai taikyti Susitarimą po to, kai raštu praneš viena kitai apie šiam tikslui būtinų procedūrų užbaigimą pagal Susitarimo 76 straipsnio 3 dalį.

Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

Ekonominės partnerystės susitarime yra nuostatų dėl tvaraus vystymosi (3 straipsnis), pagal kurį Šalys dar kartą patvirtina, kad tvaraus vystymosi tikslas yra sudėtinė šio susitarimo nuostatų dalis, atitinkanti svarbiausius tikslus ir principus, išdėstytus Kotonu susitarime, ypač bendrą įsipareigojimą mažinti ir galiausiai visiškai panaikinti skurdą, atsižvelgiant į tvaraus vystymosi tikslus. EPS yra į vystymąsi orientuotas prekybos susitarimas, kuriuo Samoa suteikiamos asimetrinio patekimo į rinką galimybės ir leidžiama apsaugoti pažeidžiamus sektorius nuo liberalizavimo, kartu taikant daug apsaugos priemonių ir sąlygą dėl naujų besivystančių pramonės šakų apsaugos. Be to, jame pateiktos nuostatos dėl kilmės taisyklių, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos Samoa eksportui į ES. Šiomis nuostatomis prisidedama prie politikos suderinamumo vystymosi labai tikslo ir jos atitinka SESV 208 straipsnio 2 dalį.

Nuo 2017 m. gruodžio 5 d. Samoa yra įtraukta į mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašą. Remiantis tą pačią dieną priimtomis Tarybos išvadomis (ECOFIN 1088), ES institucijos raginamos atsižvelgti į mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašą vykdant užsienio politiką, palaikant ekonominius santykius ir plėtojant vystomąjį bendradarbiavimą su atitinkamomis trečiosiomis šalimis. Atsižvelgdama į šį raginimą, Komisija pasinaudos EPS komiteto posėdžio proga, kad su Samoa valdžios institucijomis aptartų Samoa padėtį ES sąrašė ir visų pirma paskatintų jas vykdyti mokesčių reformas pagal įtraukimo į ES sąrašą kriterijus. Susitarimo taikymo sritis neapima gero mokesčių srities valdymo, ir Komisija jokių būdu neketina įtraukti tokių elementų į Susitarimo taikymo sritį.

2. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

• Teisinis pagrindas

Šio Tarybos sprendimo teisinis pagrindas yra Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač jos 207 straipsnis kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunkčiu.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Kaip nustatyta SESV 3 straipsnyje, bendra prekybos politika priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

• Proporcingumo principas

Šis pasiūlymas būtinas tarptautiniams Sąjungos įsipareigojimams, nustatytiems AKR ir ES partnerystės susitarime, įgyvendinti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šis pasiūlymas pagrįstas SESV 218 straipsnio 6 dalimi, kurioje numatyta dėl tarptautinių susitarimų priimti Tarybos sprendimus. Kitų teisinių priemonių šiame pasiūlyme nurodytam tikslui pasiekti nėra.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Poveikio vertinimas**

2003–2007 m. buvo atliekamas ES ir AKR ekonominės partnerystės susitarimų poveikio tvariam vystymuisi vertinimas. Europos Komisija 2002 m. paskelbė konkursą, kuriame buvo nurodytos šio projekto sąlygos. Po šio konkurso 2002 m. rugpjūčio mėn. sudaryta penkerių metų bendroji sutartis su „PwC France“. Poveikio tvariam vystymuisi vertinimo galutinės ataskaitos projektas suinteresuotiesiems subjektams Europoje pristatytas per Europos Komisijos 2007 m. kovo 23 d. Briuselyje (Belgija) surengtą ES dialogo su pilietine visuomene susitikimą.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Samoa prisijungimo prie EPS patvirtinimui Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programa (REFIT) netaikoma, dėl jo Sąjungos MVĮ nepatirs jokių išlaidų ir dėl jo nekyla jokių su skaitmenine aplinka susijusių klausimų.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas nedaro poveikio pagrindinių teisių apsaugai Sąjungoje.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Nuo 2014 m. Samoa nebepriskiriama mažiausiai išsivysčiusių šalių kategorijai; pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigiasi 2018 m. gruodžio 31 d., jai toliau taikoma iniciatyva „Viskas, išskyrus ginklus“, pagal kurią jos eksportuojamos prekės į ES rinką patenka netaikant muitų ir kvotų. Kadangi pagal Susitarimą Samoa patekimo į ES rinką sąlygos nesikeis, jos prisijungimas poveikio biudžetui neturės.

5. KITI ELEMENTAI

- **Prisijungimo prie susitarimo nauda ekonominės veiklos vykdytojams**

EPS ES ekonominės veiklos vykdytojams sudaromos sąlygos naudotis visomis Šalių ekonomikos teikiamomis galimybėmis. Įgyvendinant EPS ES pramoninių produktų eksportuotojai į Samoa iš esmės nemokės muitų. Tai atitinka GATT 1994 XXIV straipsnyje nustatytus kriterijus (panaikinti muitus ir kitas prekybos ribojimo nuostatas praktiškai visai šalių tarpusavio prekybai), t. y. 15 metų laikotarpiui numatyta taikyti nuostatas 80 proc. ES eksporto.. Samoa toliau naudosis patekimo į ES rinką netaikant muitų ir kvotų galimybėmis.

EPS taip pat nustatomos taisyklės, susijusios su tvariu vystymusi, techninėmis prekybos kliūtėmis ir, be kita ko, sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėmis. Be to, EPS Šalys dalyvauja

pagal Susitarimą įsteigtame Prekybos komitete. Galimybė ES pasinaudoti Susitarime numatytu dvišalių ginčų sprendimo mechanizmu padeda siekti tikslo užtikrinti skaidrią, nediskriminacinę ir prognozuojamą aplinką ES ekonominės veiklos vykdytojams Ramiojo vandenyno valstybėse.

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Samoa dalyvaus pagal EPS 68 straipsnį įsteigtame Prekybos komitete, kuris nagrinėja visus klausimus, būtinus Susitarimui įgyvendinti, įskaitant jo įgyvendinimo stebėseną ir peržiūrą, koordinuoja ir konsultuoja sprendžiant techninių prekybos kliūčių (TPK) bei sanitarijos ir fitosanitarijos (SF) klausimus, nustato ir persvarsto prioritetinius sektorius, produktus ir atitinkamas prioritetines bendradarbiavimo sritis bei teikia rekomendacijas dėl Susitarimo pakeitimų. Prekybos komitetą sudaro Šalių atstovai.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymo 1 ir 2 straipsniuose pateikiamos nuostatos dėl Samoa prisijungimo prie EPS patvirtinimo Sąjungos vardu ir dėl pranešimo, kuriuo išreiškiamas Europos Sąjungos sutikimas laikinai taikyti Susitarimą pagal jo 76 straipsnio 3 dalį.

3 straipsnyje nurodoma, kad prisijungimo patvirtinimas neturi būti aiškinamas taip, kad juo būtų suteikiama teisių ar nustatoma prievolių, kuriomis būtų galima tiesiogiai remtis Sąjungos ar jos valstybių narių teismuose ar teisminėse institucijose.

4 straipsnyje nustatoma šio sprendimo įsigaliojimo data.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Samoa prisijungimo prie Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių
laikinojo partnerystės susitarimo**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnį kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punktu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

kadangi:

- (1) 2002 m. birželio 12 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių grupe dėl ekonominės partnerystės susitarimų sudarymo³;
- (2) 2009 m. liepos 30 d. Europos Sąjunga (tuo metu Europos bendrija) pasirašė Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinąjį partnerystės susitarimą⁴ (toliau – Laikinis partnerystės susitarimas), kuriuo nustatomas ekonominės partnerystės susitarimo pagrindas. Laikinąjį partnerystės susitarimą Papua Naujoji Gvinėja ir Fidžis laikinai taiko atitinkamai nuo 2009 m. gruodžio 20 d. ir nuo 2014 m. liepos 28 d.;
- (3) Susitarimo 80 straipsnyje pateikiamos nuostatos dėl kitų Ramiojo vandenyno salų valstybių prisijungimo;
- (4) 2018 m. vasario 5 d. Samoa pateikė Tarybai prisijungimo prašymą kartu su pasiūlymu dėl patekimo į rinką;
- (5) Komisija įvertino Samoa pasiūlymą ir nusprendė, kad jis yra priimtinas. Todėl 2018 m. balandžio 23 d. ji baigė derybas su Samoa;
- (6) Susitarimo 76 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybė Sąjungai ir Samoa laikinai taikyti Susitarimą po to, kai jos viena kitai praneš raštu apie šiam tikslui būtinų procedūrų užbaigimą;
- (7) Samoa prisijungimas turėtų būti patvirtintas Europos Sąjungos vardu,

³ Tarybos nurodymai dėl ekonominės partnerystės susitarimų su AKR šalimis ir regionais derybų (9930/02 (DG E II) HH/sg).

⁴ 2009 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimas 2009/729/EB dėl Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo pasirašymo ir laikino taikymo (OL L 272, 2009 10 16, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Europos Sąjungos vardu patvirtinamas Samoa prisijungimas prie Europos Sąjungos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo (toliau – Laikinis partnerystės susitarimas), su sąlyga, kad Samoa deponuoja prisijungimo aktą pagal Susitarimo 80 straipsnį.
2. Samoa pasiūlymo dėl patekimo į rinką tekstai pridedami prie šio sprendimo.

2 straipsnis

1. Kad Europos Sąjunga ir Samoa galėtų laikinai taikyti Laikinąjį partnerystės susitarimą, Tarybos pirmininkas Europos Sąjungos vardu pateikia pranešimą, nurodytą Laikinojo partnerystės susitarimo 76 straipsnio 2 dalyje.
2. Sąjunga ir Samoa pradeda laikinai taikyti Laikinąjį partnerystės susitarimą po dešimt dienų nuo tada, kai jos raštu praneša viena kitai apie šiam tikslui būtinų procedūrų užbaigimą pagal 1 dalį.

3 straipsnis

Prisijungimo patvirtinimas neaiškinamas taip, kad juo būtų suteikiama teisių ar nustatoma prievolių, kuriomis būtų galima tiesiogiai remtis Europos Sąjungos ar jos valstybių narių teismuose ar teisminėse institucijose.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

5 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*